

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Vícezdrojové financování příspěvkové organizace

Multi-source Financing of the Allowance Organization

Student: Barbora Kavková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jan Mikulčík, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Barbora Kavková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 62G2R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Více zdrojové financování příspěvkové organizace**
Multi-source Financing of the Allowance Organization

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika neziskových organizací
 3. Analýza hospodaření a činnosti příspěvkové organizace Náš svět
 4. Zhodnocení hospodaření příspěvkové organizace Náš svět
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

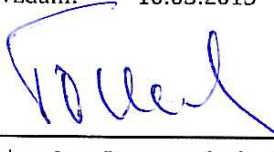
REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
BOUKAL, Petr. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 303 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Mikulčík, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně přílohy, vypracovala samostatně.

V Ostravě 10. 5. 2013

Barbora Kavková

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Charakteristika neziskových organizací.....	6
2.1 Definice a poslání.....	6
2.2 Legislativní rámec.....	6
2.3 Členění národního hospodářství.....	7
2.4 Základní znaky neziskových organizací	11
2.5 Typologie neziskových organizací.....	13
2.6 Druhy a popis neziskových organizací	13
3. Analýza hospodaření a činnosti příspěvkové organizace Náš svět	21
3.1 Náš Svět, příspěvková organizace	21
3.2 Poslání a cíle	22
3.3 Popis zařízení	23
3.4 Personální zajištění	25
3.5 Druhy poskytovaných služeb	26
3.6 Ceník služeb	29
3.7 Hospodaření organizace v letech 2009 - 2011	32
4. Zhodnocení hospodaření příspěvkové organizace Náš svět	43
4.1 Výnosy	43
4.2 Náklady	44
4.3 Výsledek hospodaření v letech 2009 - 2012	44
4.4 Dotace	45
5. Závěr.....	48
Seznam použité literatury.....	49
Seznam zkratk	51
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1. Úvod

Neziskový sektor je velmi důležitou součástí ekonomického i politického prostředí země. Organizace působící v tomto sektoru se zaměřují na pomoc občanům ve všech oblastech důležitých pro lidský život.

Primárním zájmem obcí a krajů, i když si to možná dostatečně neuvědomujeme, je uspokojování potřeb občanů. Oblastí, kde se mohou takto realizovat, je mnoho. Jednou z nejpočetnějších je oblast sociálních služeb. Samotné kraje však nemohou poskytovat veškeré služby veřejného zájmu, a proto zakládají pro tento účel příspěvkové organizace. Myslím si, že v dnešní době je poskytování sociálních služeb důležité a významné. Jen Moravskoslezský kraj založil 25 příspěvkových organizací poskytující různé druhy těchto služeb.

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala organizaci s názvem „Náš svět, příspěvková organizace“. Zřizovatelem je Moravskoslezský kraj, který z velké části tuto organizaci financuje. Tato příspěvková organizace je poskytovatelem sociálních služeb pro osoby s různým druhem postižení. Náš svět jsem si vybrala, protože jsem zde v rámci střední školy absolvovala dvou týdenní praxi, během které jsem získala zkušenosti.

Bakalářská práce je členěna celkem do pěti hlavních kapitol. První z nich je úvod, který je zaměřen na stručný popis práce a představení jejího cíle.

Druhá kapitola se zabývá charakteristikou neziskových organizací, jejich členěním, znaky a typologií. Dále jsou blíže popsány jednotlivé formy neziskových organizací se zaměřením na jejich legislativu, vznik, zrušení a zánik.

V kapitole třetí je blíže charakterizována mnou vybraná příspěvková organizace. Seznámíme se s poskytovanými službami organizace a s jejím hospodařením v časovém úseku 2009 – 2011.

Na základě předchozí kapitoly v páté kapitole zhodnotíme pomocí analýzy časových řad hospodaření organizace. Blíže se zaměříme na konkrétní nejvyšší výnosy, náklady a výsledek

hospodaření v období čtyř let. Budeme také zkoumat získané dotace ať už z krajského rozpočtu, státního rozpočtu či rozpočtů státních fondů.

Cílem mé bakalářské práce je přiblížit financování neziskových organizací poskytující sociální služby. Má hypotéza zní: mohla by organizace hospodařit bez dotací s kladným výsledkem hospodaření.

2. Charakteristika neziskových organizací

2.1 Definice a poslání

Jednou z podstat společnosti je jeho sdružování, které tvoří sami lidé. Sdružovali se již od nepaměti, a to k dosažení určitého vymezeného cíle. Bez schopnosti „se sdružovat“ by společnost nebyla schopna existovat. Proto je považována za základní kámen společenského života a je zároveň zakotvena ústavním právem jako prvek demokracie. [1]

Organizace neziskového typu, jsou v místech, kde se lidé chtějí dobrovolně a soukromě angažovat a zároveň tak nahradit neexistující nebo nedostatečně fungující státní organizace. Tyto organizace jsou nezávislé na státu a své úsilí zaměřují na pomoc v mnoha oblastech lidského života. Vykonnávají prospěšné činnosti v oblastech sociálních služeb, péče o zdravotně postižené, kultury, ochrany životního prostředí, sportu, komunitního rozvoje atd. Různorodost těchto činností se stala jedním z hlavních rysů a silnou stránkou neziskového sektoru. [2]

Nezisková organizace je subjektem, u kterého není hlavním předmětem činnosti podnikání. To však tvorbu zisku nevylučuje. Vytvořený zisk musí být následně reinvestován do aktivit organizace např. na zkvalitnění, rozšíření nebo udržení poskytovaných služeb. Naopak nesmí být použit k přerozdělování mezi jejich vlastníky, zakladatele, členy orgánů apod. Primárním cílem je dosažení přímého užitku, který je dosahován uspokojováním veřejně prospěšných činností. Jde tedy o ty organizace, o jejichž činnost je jiný zájem, ať už státu, společnosti či určité skupiny lidí. [3]

2.2 Legislativní rámec

Pojem nezisková (nebo-li nevýdělečná) organizace je obecně používán, avšak z hlediska právního není přímo definován. O těchto organizacích se zmiňuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, kde v odstavci 8 tohoto zákona je vyjmenován jejich výčet, který si blíže přiblížíme v pozdější kapitole. [3]

V České republice nenalezneme jednotný zákon pro všechny neziskové organizace. Jejich činnost je ošetřena specializovanými zákony, podle nichž se řídí jejich proces registrace, organizační struktura, finanční řízení, hospodaření organizace a její zánik.

Jedná se zejména o:

- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

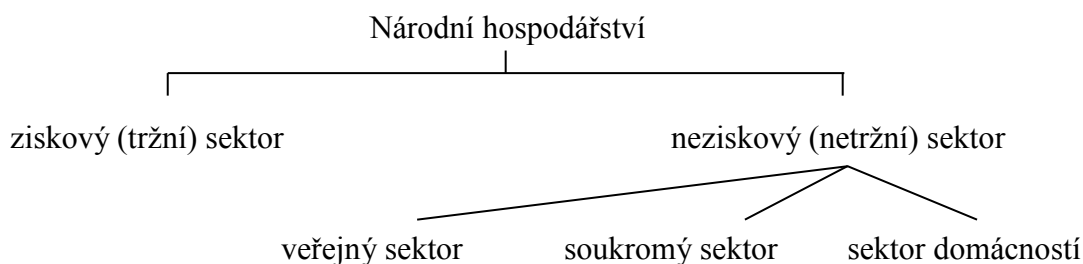
2.3 Členění národního hospodářství

Národní hospodářství je chápáno jako složitá soustava subjektů a vazeb mezi nimi, které se vytvořily v procesu vývoje společnosti za účelem produkce statků, jimiž jsou uspokojovány potřeby lidí, žijících na území určitého útvaru. Můžeme ho členit podle různých kritérií. V následujícím textu si popíšeme členění dle principu financování a dle Pestoffa.

Dle principu financování

Členění národního hospodářství dle principu financování můžeme znázornit pomocí schématu na Obr. 2.1.

Obr. 2.1 Členění národního hospodářství

Zdroj: REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3.vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

Ziskový (tržní) sektor je jednou z částí národního hospodářství. Je financován z prostředků získaných subjekty tohoto sektoru. A to z prodeje statků, které se produkují nebo distribuují za tržní cenu, která se na daném trhu vytváří na základě vztahu mezi nabídkou a poptávkou. Cílem tohoto sektoru, tudíž i organizací v něm působících, je zisk.

Druhou částí národního hospodářství je **neziskový (netržní) sektor**. Zde subjekty fungují a produkují převážně smíšené statky. Získávají prostředky pro svou činnost cestou přerozdělovacích procesů. Hlavním účelem organizací v tomto sektoru není zisk, ale přímé dosažení užitku, který má zpravidla podobu veřejné volby.

Neziskový segment můžeme rozčlenit na tři sektory, a to veřejný, soukromý a sektor domácností.

Veřejný sektor má několik znaků. Užitek je dosahován poskytováním veřejné služby. Je nejen zřízen, ale i spravován veřejnou správou (státní nebo územní) a rozhoduje se v něm veřejnou volbou. Jelikož je financován z veřejných financí, podléhá veřejné kontrole.

Cílovou funkcí v **neziskovém soukromém sektoru** (též třetí sektor) není zisk, ale přímý užitek. Financování probíhá prostřednictvím soukromých financí, tzn. z financí soukromých a právnických osob. To nevylučuje příjem příspěvků z veřejných financí. Osoby, které se rozhodly vložit své finance, nemohou očekávat, že jim jejich vklad přinese zisk.

Významnou roli v národním hospodářství má **sektor domácností**. A to nejen svým začleněním do koloběhu finančních toků, ale i vstupem na trh produktů, faktorů a kapitálu. [4] Základní zdroj jednotek v tomto sektoru se odvozuje z náhrad zaměstnanců, důchodů z vlastnictví, transferů od jiných sektorů nebo příjmů z prodeje tržních či z imputovaných příjmů z výroby produktů pro vlastní konečnou spotřebu. [5]

Dle Pestoffa

Pomocí švédského ekonoma Victora A. Pestoffa můžeme národní hospodářství rozčlenit pomocí tří kritérií - ziskovosti, zakladatele a formálnosti. Pro znázornění čtyř sektorů použil plochu trojúhelníku, kde jsou zakresleny základní bloky.

Plocha čtyř-sektorového trojúhelníku obsahuje – ziskový soukromý sektor, neziskový veřejný sektor, neziskový soukromý sektor a neziskový sektor domácností. Velikost těchto částí, jejich rozklad a umístění má v nákrese pouze symbolický význam.

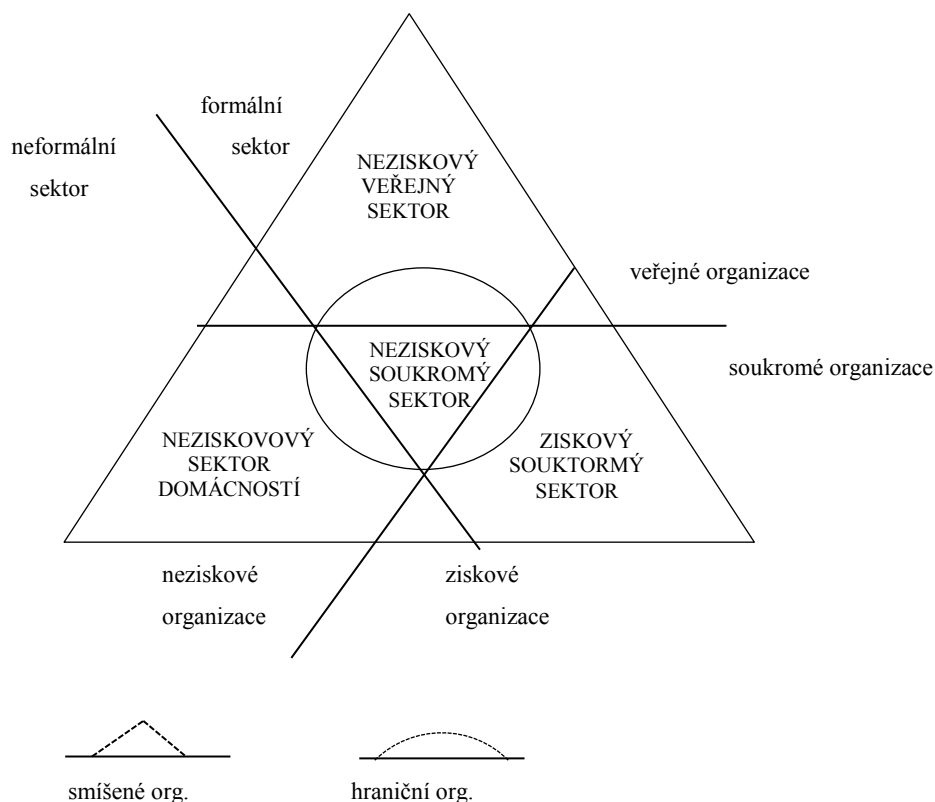
V modelu nalezneme tři rozhraní (přímky), představující výše uvedená tři kritéria. Plocha je tedy členěna na sektor veřejný – soukromý, ziskový – neziskový, formální – neformální. Tyto hranice jsou velmi neurčité. Jednotlivé sektory se vzájemně ovlivňují a prolínají.

Toto zobrazení národního hospodářství je doplněno zónami, ve kterých se činnosti a poslání organizací překrývají. Jedná se o organizace mající znaky společné pro dva či více sektorů. Jde o organizace typu *hraniční* či *smíšené*. Jako příklad smíšené organizace můžeme uvést soukromou střední školu. Svým posláním zasahuje do veřejného sektoru, má privátní charakter a je financována z určité části prostřednictvím veřejných financí. Naopak příkladem hraniční organizace je penzijní fond. Jakožto akciová společnost funguje na principech obchodního zákoníku, dostává však zákonem vymezené příspěvky z veřejných financí. Zvláštním případem hraniční organizace jsou státní podniky zřízené za účelem podnikání.

Do sektoru domácností zasahuje soukromý neziskový sektor tak, že se pro jím realizované činnosti a poslání vytvářejí spolky či seskupení, které však mají neformální charakter. Většinou se jedná o spolky s charitativním zaměřením či zaměřením na volný čas dětí a mládeže. Našli bychom zde také spolky sousedské či rodinné, které mimo dosah legislativy hájí zájmy určité komunity občanů.

Uprostřed je vymezen kružnicí neziskový soukromý sektor, který jako jediný je definován zároveň třemi kritérii. Do ziskového sektoru zasahuje tím, že své neziskové aktivity realizuje prostřednictvím dostupných právních forem. Takto mohou být zakládány a. s., s. r. o. či družstva s posláním realizovat služby v oblasti charity, vzdělávání, sportu či jiné. [4]

Obr. 2.2 Členění národního hospodářství dle Pestoffa

Zdroj: REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3.vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

2.4 Základní znaky neziskových organizací

Lepší pochopení poslání a cílů neziskových organizací vyvolává potřebu jejich systematizace. Pro tuto potřebu si nyní neziskové organizace rozčleníme dle následujících pěti třídících znaků, jimiž jsou kritéria podle: zakladatele, globálního charakteru poslání, právně organizační normy, způsobu financování, charakteristiky realizovaných činností.

Kritérium **zakladatele**

Podle tohoto kritéria se člení neziskové organizace založené:

- veřejnou správou, tj. státní správou (ministerstvem, ústředním orgánem státní správy) nebo samosprávou (obcí, magistrátem, krajem), z tohoto důvodu jsou nazývány veřejnoprávními organizacemi,
- soukromou fyzickou nebo právnickou osobou, nazývané soukromoprávní organizace,
- organizace, jež vznikly jako veřejnoprávní instituce.

Kritérium **globálního charakteru poslání**

Podle globálního charakteru poslání členíme organizace na:

- **veřejně prospěšné,**
jsou založeny za účelem poslání spočívající v produkci veřejných i smíšených statků, uspokojují také potřeby společnosti,
- **vzájemně prospěšné,**
založeny za účelem vzájemné podpory skupin občanů (popř. i právnických osob) spjatých společným zájmem. Uspokojování vlastních zájmů je jejich posláním. Jedná se o zájmy, které jsou ve vztahu k veřejnosti korektní (neodporují zájmům druhých občanů a právnických osob).

Kritérium **právně organizační normy**

Dle kritéria právně organizační normy členíme neziskové organizace na organizace založené na základě různých zákonů či vyhlášek.

Členění na organizace založené podle:

- zákonů č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace,
- zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem.

Kritérium **financování**

Dle tohoto kritéria se člení neziskové organizace na organizace financované:

- **zcela** z veřejných prostředků – jedná se o organizační složky státu a územních celků,
- **zčásti** z veřejných rozpočtů – na příspěvek mají organizace právní nárok (řadíme zde příspěvkové organizace, vybraná občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, politické strany a politická hnutí)
- z **různých zdrojů** (dary, sbírky, sponzoring, granty, vlastní činnost),
- především z **výsledků realizace** svého poslání.

Kritérium **charakteristiky realizovaných činností**

Neziskové organizace lze charakterizovat dvěma znaky:

a) **společnými pro všechny** typy neziskových organizací:

- nejsou založeny za účelem podnikání a produkce zisku,
- jsou právnickými osobami s výjimkou organizačních složek státu,
- uspokojují potřeby občanů a komunit,
- mohou, ale není to podmínkou, být financovány z veřejných rozpočtů,

b) **společnými jen pro soukromé** neziskové organizace:

- členství je realizováno výhradně na principu dobrovolnosti,
- ze zákona mají povolenou autonomii ve vztahu k vnějšímu okolí,
- vytváří převážně neformální struktury sympatizantů, ale vždy v rámci legislativy, podle které byly založeny a podle které realizují svoji činnost. [4]

2.5 Typologie neziskových organizací

Nejvhodnějším rozdělením organizací působících v neziskovém segmentu se jeví rozložení do pěti skupin. Každá skupina má své globální poslání a typologické znaky:

1. **Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné**
 - občanská sdružení, zájmová sdružení právnických osob.
2. **Neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné**
 - nadace, nadační fondy, pol. strany a hnutí, obecně prospěšné společnosti, církve a náboženské společnosti, církevní právnické osoby, profesní komory.
3. **Neziskové veřejnoprávní organizace typu organizačních složek a příspěvkových organizací** státu a samosprávných územních celků
 - poslání veřejná správa a veřejně prospěšná činnost.
4. **Neziskové ostatní veřejnoprávní organizace**
 - poslání veřejně prospěšná činnost,
 - Český rozhlas, Česká televize, státní podnik, VVŠ, ČNB, státní fondy.
5. **Neziskové organizace typu obchodních společností** a jim podobných
 - poslání veřejně i vzájemně prospěšné činnosti,
 - společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo, společenství vlastníků jednotek. [4]

2.6 Druhy a popis neziskových organizací

V odborných literaturách můžeme nalézt několik definic neziskových organizací, tak i mnoho rozdílných členění či rozdělení podle různých kritérií. Pro bližší definování následujících typů organizací jsem zvolila § 18 zákona č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů.

Zákon zde řadí:

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení,

- politické strany a hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- veřejné výzkumné instituce,
- školské právnické osoby (podle zvláštního předpisu),
- obce,
- kraj,
- organizační složky státu,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon. [3]

Jak už víme, neziskové organizace můžeme dělit na soukromoprávní a veřejnoprávní. v následující kapitole u některých více přiblížíme právní úpravu, vznik a zánik jednotlivých organizací.

Soukromoprávní neziskové organizace

Soukromoprávní neziskové organizace využívají ke své činnosti často práci dobrovolníků. Pro financování svých nákladů využívají různé zdroje financování v rámci tzv. vícezdrojového financování. Větší rozsah těchto organizací snižuje tlak na růst objemu finančních prostředků vynakládaných z rozpočtů územní samosprávy, na zabezpečování veřejných statků. Nicméně mají k rozpočtové soustavě finanční vztahy. Je to dáno například daňových úlevami a osvobozeními nebo taky prostřednictvím dotací. [6]

Zájmová sdružení právnických osob mající právní subjektivitu

Zájmová sdružení práv. osob (dále jen ZS PO) jsou upravena občanským zákoníkem.

Tato sdružení jsou založena k ochraně svých zájmů nebo k dosažení jiného účelu. ZS PO je samostatnou právnickou osobou, která se zakládá písemnou zakladatelskou smlouvou nebo

schválením účelu založení na ustanovující členské schůzi. K podmínkám vzniku také patří stanovy. Vzniká zápisem do registru sdružení vedeného u krajského úřadu příslušeného podle sídla sdružení. Zájmové sdružení odpovídá za nesplnění závazků svým majetkem. Zaniká výmazem z registru. Tomuto kroku však předchází zákonem vyžadovaná likvidace, jestliže jmění nepřechází na právního zástupce.

Občanská sdružení

Řídí se zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Občané mají právo se svobodně sdružovat. Občanské sdružení je samostatnou právnickou osobou, kde členy mohou být jak fyzické tak i právnické osoby. Každé občanské sdružení se musí registrovat u Ministerstva vnitra ČR. Český statistický úřad přiděluje každé jednotce identifikační číslo. Návrh na registraci podává nejméně tříčlenný přípravný výbor, ve kterém alespoň jedna osoba musí být starší 18-ti let. Ministerstvo vnitra také registruje stanovy sdružení. Může zaniknout několika způsoby, a to dobrovolným rozpuštěním, sloučením s jiným sdružením nebo pravomocným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpuštění. Při zániku se provede majetkové vypořádání.

Můžeme zde zařadit např. odborové organizace, svazy odporových organizací, organizace zaměstnavatelů nebo zaměstnanců, tělovýchovné jednotky Sokol, různé zájmové spolky (Český junák, Klub českých turistů atd.)

K nejznámějším v České republice patří Armáda spásy, Bílý kruh bezpečí, Arnika, Český červený kříž.

Politické strany a hnutí

Politické strany a hnutí podléhají zákonu č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon dává občanům právo se sdružovat, tak aby realizovali svoji účast na pol. životě společnosti. Jsou právnickými osobami podléhající registraci na Ministerstvu vnitra, které vede příslušný rejstřík těchto organizací. Registraci předchází splnění třech podmínek – návrh na registraci musí podat min. tříčlenný přípravný výbor strany. Dále musí předložit petici

s alespoň tisícem podpisů občanů a stanovy. Politický strana či hnutí se zrušují vlastním rozhodnutím, z důvodu nepředložení výroční zprávy Poslanecké sněmovně, rozhodnutím soudu. Zanikají pak dnem, kdy ministerstvo provede výmaz z veřejného seznamu stran a hnutí. I zde musí zániku předcházet zrušení bez likvidace anebo s likvidací.

Strana a hnutí odpovídají za své závazky celým svým majetkem, přičemž členové za své závazky neodpovídají ani neručí. Dle zákona mohou provozovat podnikatelskou činnost tím, že založí podnikatelský subjekt ve vybraných oblastech.

Registrované církve a náboženské společnosti

Jde o dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry. Upravuje je zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, ve znění pozdějších předpisů. Jsou právnickými osobami podléhající registraci Ministerstvu kultury, které vede tři rejstříky - registrovaných církví a náboženských společností, svazů církví a náboženských společností a evidovaných církevních právnických osob. Návrh na registraci podaný tříčlenným přípravným výborem, musí obsahovat: základní charakteristiku (určení a poslání), zápis o založení na území ČR, podpisy tří sta zletilých osob hlásících se k církvi a základní dokument. Zánik proběhne dnem výmazu z rejstříku a předchází mu zrušení bez likvidace nebo s likvidací (likvidační zůstatek přechází na jinou církev nebo náboženskou společnost nebo stát).

Nadace a nadační fondy

Postavení je upraveno v zákoně č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech. Podle zákona jde o účelová sdružení majetku pro dosažení obecně prospěšných cílů. Jedná se zejména o rozvoj duchovních hodnot, ochranu lidských práv nebo jiných humanitních hodnot, ochranu přírodního prostředí, kulturních památek, tradic, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.

Zřizují se jako právnické osoby, a to písemnou smlouvou, zakládací listinou, anebo závětí. Vznikají dnem zápisu do rejstříku nadací a nadačních fondů u příslušného soudu. Orgány tvoří správní a dozorčí rada, případně revizor. Majetek nadace je tvořen nadačním jměním

(peněžní a nepeněžní vklady, dary) a ostatním majetkem nadace. Celková hodnota nadačního jmění nesmí být nižší než 500 tis. Kč. Zániku předchází zrušení s likvidací nebo bez likvidace. A příslušný zánik je proveden výmazem z rejstříku.

Mezi nejznámější nadace můžeme zařadit Nadaci Charty 77, Nadaci Terezy Maxové, Naše Dítě či Nadaci rozvoje občanské společnosti.

Obecně prospěšné společnosti

Oporu mají v zákoně č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších změn. Jsou právnickou osobou, které poskytují obecně prospěšné služby. Mohou vykonávat i jiné činnosti jako doplňkovou činnost, za podmínky, že bude dosaženo účinnějšího využití majetku a nebude ohrožena kvalita a rozsah obecně prospěšné činnosti.

Obecně prospěšná společnost (dále jen OPS) se zakládá zakládací smlouvou (listinou). Vzniká dnem zápisu do příslušného rejstříku OPS vedeným rejstříkovým soudem. Musí být podán návrh na zápis do rejstříku, kterou provede zakladatel nebo jin osoba k tomu zmocněná. Statutární orgány společnosti tvoří správní rada a dozorčí rada, která je kontrolním orgánem. Výkonným orgánem se stává ředitel.

Financování je zajištěno dotacemi (ze státního, krajského či obecního rozpočtu nebo ze státních fondů), příspěvky a dary (od fyzických nebo právnických osob), z vlastní či hospodářské činnosti. [4]

Zaniká dnem výmazu z rejstříku, kterému předchází zrušení s likvidací nebo bez. OPS se zrušuje z důvodů: uplynutím doby nebo dosažení cílů, na kterou byla založena, dnem uvedeným v rozhodnutí správní rady o zrušení, sloučením, splynutím s jinou obecně prospěšnou společností nebo rozdělením na dvě či více společností, dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci a v poslední řadě prohlášením konkurzu nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku. [3]

K občanským společnostem se řadí: Člověk v tísni, Finále Plzeň, Kühnův dětský sbor.

Veřejnoprávní neziskové organizace

Veřejné služby či statky jsou pro obyvatelstvo zajišťovány převážně prostřednictvím veřejného sektoru, tzn. prostřednictvím institucí, veřejnoprávních neziskových org., a to zřizovaných nejen na úrovni státu, kdy zřizovatelem jsou ústřední orgány státní správy. Ale i na úrovni jednotlivých stupňů územní samosprávy, kdy zřizovatelem se stává obec či kraj. [6]

Veřejné vysoké školy

Veřejné vysoké školy vznikají a zanikají na základě zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon též stanoví její název a sídlo. Dále ustanovuje vysoké školy jako nejvyšší článek vzdělávací soustavy. Jsou právnickou osobou.

Orgány VVŠ jsou: akademický senát, rektor, vědecká rada, kvestor, disciplinární komise a správní rada.

Organizační složky státu

Organizační složky státu (dále jen OSS) se zakládají zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Jsou považovány za ústřední orgány státní správy. Přičemž nejsou právnickou osobou, ale účetní jednotkou ano. Jednání těchto složek je považováno za jednání státu. OSS jsou ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády ČR, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd ČR, Grantová agentura ČR a jiná zařízení, o nichž to určí zvláštní právní předpis.

Ke zřízení OSS je třeba souhlasu Ministerstva financí. Zřizovatelem se může stát také ministerstvo. O případném zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením, jehož součástí je zřizovací listina.

Povinně vytváří dva peněžní fondy: rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb.

Státní fondy

Každý státní fond se zřizuje zákonem jako právnická osoba. Zapisují se do obchodního rejstříku. Obecně právní úpravu ustanovuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Patří zde:

- SF životního prostředí,
- SF kultury ČR,
- SF pro podporu a rozvoj české kinematografie,
- Státní zemědělský intervenční fond,
- SF rozvoje bydlení,
- SF dopravní infrastruktury.

Obce, kraje

Obec či kraj je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Jsou samostatně spravována zastupitelstvem. Dalšími orgány jsou rada, starosta/primátor, obecní/krajský úřad a zvláštní orgán. Vykonávají samostatnou působnost a přenesenou působnost. Vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. [7] [8]

Obce se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Dle tohoto zákona je základním územním společenstvím občanů tvořící územní celek, který je vymezený hranicí územní obce.

Kraj je územním společenstvím občanů s právem na samosprávu. Řídí se zákonem č. 128/2000 Sb., o krajích, ve změnách pozdějších předpisů.

Příspěvkové organizace

Rozlišujeme dva druhy příspěvkových organizací (dále jen p. o.) podle jejich zřizovatele:

- p. o. zřízené státem,
- p. o. zřízené územním samosprávným celkem.

Státní příspěvkové organizace

Je právnickou osobou zřízenou některým z ústředních orgánů státní správy. Řídí se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku ČR a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Zřizovatel vydá zřizovací listinu, kde je uvedena hlavní činnost p. o., a oznámí její zřízení v Ústředním věstníku ČR. Poté p. o. vydá svůj statut. Hospodaří s peněžními prostředky získanými hlavní či jinou činností, s peněžními prostředky přijatých ze státního rozpočtu, s peněžními dary apod.

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků

Příspěvkové organizace tohoto typu zřizuje kraj nebo obec na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. P. O. vyžadují samostatnou právní subjektivitu, tj. jsou právnickými osobami zapsanými v obchodním rejstříku. V Ústředním věstníku se zveřejňuje vznik a zrušení p. o. či změna v její zřizovací listině.

P. o. hospodaří s peněžními prostředky získanými činností, pro kterou byla zřízena, a s peněžními prostředky z rozpočtu svého zřizovatele. Dále čerpají ze svých fondů, kterými jsou: rezervní fond, investiční fond, fond odměn a kulturních a soc. potřeb. Také využívají peněžité dary od fyzických i právnických osob, včetně prostředků ze zahraničí. Zřizovatel poskytuje příspěvky na provoz své organizace. Pokud p. o. vytváří zisk ve své doplňkové činnosti, může jej použít ve prospěch hlavní činnosti.

3. Analýza hospodaření a činnosti příspěvkové organizace Náš svět

3.1 Náš Svět, příspěvková organizace

Náš svět je příspěvkovou organizací zřízenou Moravskoslezským krajem na základě zřizovací listiny s identifikačním číslem 00847046.

Historie zařízení se datuje do období roku 1974, kdy ubytování bylo ještě situováno do obce Ostravice. Původní název organizace byl „Ústav sociální péče pro mládež“. Uživatelé služeb bydleli v podmínkách bývalé ubytovny pro dělníky, kteří tehdy stavěli přehradní nádrž Šance. V roce 1998 se z obce Ostravice přestěhovalo 27 uživatelů do objektu zrekonstruované mateřské školy na ulici Jaroslava Lohrera ve Frýdku-Místku, kde byla v roce 2007 registrována služba domova pro osoby zdravotním postižením s názvem Domov Anenská. V roce 2005 se někteří uživatelé stěhovali do nově vystavěného areálu Našeho světa, p. o. v Pržně. Navíc roku 2009 byl pronajat byt chráněného bydlení pro 3 uživatele ve Frýdku-Místku na ulici Horymírova – Slunečný domov. [9]

Hlavním účelem příspěvkové organizace je účelové poslání spočívající v poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a zároveň v souladu s rozhodnutím o registraci, jakož i zajišťování fakultativních činností souvisejících s poskytováním sociálních služeb.

Kapacita míst pro celoroční pobyt je v areálu Pržna 146 lůžek a v odloučeném pracovišti Frýdků-Místku 41 lůžek, tj. celkem 187 lůžek. V sociálně terapeutických dílnách je kapacita 50 míst. [10]

V organizaci Náš svět převažují osoby se zdravotním postižením (mentální postižení) různého stupně (s přidruženým postižením) a osoby s psychiatrickou diagnózou. Sociální služby k 31. 12. 2012 využívalo celkem 182 uživatelů, z toho 161 mužů a 21 žen. Věkový průměr ubytovaných osob je u mužů 43,7 let a u žen 38,8 let. [9]

3.2 Poslání a cíle

Organizace poskytuje služby sociální péče pro osoby se sníženou soběstačností, ať už se jedná o ženy či muže popř. děti., jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby z důvodu jejich zdravotního, tělesného, smyslového či jiného chronického duševního postižení včetně mentálního postižení.

Mezi cíle organizace patří:

- organizace podporuje uživatele při vytváření rodinného prostředí,
- vytváření podmínek pro soužití uživatelů různých věkových kategorií, tak aby žili v co možná nejvyšší možné míře běžným způsobem života,
- začleňování do společnosti,
- rozvíjení samostatnosti s respektováním práv a individuálních potřeb,
- podpora partnerského soužití
- vyhodnocování individuálních plánů uživatelů s klíčovými pracovníky a v návaznosti na to vyhodnocování cílů služby,
- naplňování transformačního plánu organizace, který je výsledkem analýzy potřeb uživatelů.

Zásady poskytování služeb

Naplňování základního poslání organizace Náš svět vychází z následujících zásad:

- na prvním místě jsou vždy zájmy uživatele a jeho potřeby,
- sociální služba je poskytována na základě individuálních přání a představ uživatelů,
- pracovníci se snaží podporovat co největší samostatnost a nezávislost uživatelů, respektují jejich práva a volby,
- základem poskytované sociální služby je využívání běžných služeb veřejnosti, podpora přirozených vztahů a spolupráce s rodinami uživatelů,
- v rámci poskytování kvalitní sociální služby je podpora dalšího vzdělávání pracovníků, spolupráce s odbornými pracovišti, institucemi a zařízeními. [11]

3.3 Popis zařízení

Organizaci Náš svět tvoří:

- areál v obci Pržno,
- Domov Anenská a
- Slunečný domov ve Frýdku-Místku.

Příloha č. 1 znázorňuje celý areál v obci Pržno, který teď podrobně popíšeme dle jednotlivých Domovů.

Pobytová služba Domovy pro osoby se zdrav. postižením

Tato služba je poskytována na třech pracovištích. První z nich, **Domov u Slunečnice**, je dvoupodlažní budova, ve které žije celkem 28 uživatelů v osmi jednolůžkových a desíti dvoulůžkových pokojích. V přízemí objektu je společenská místnost s jídelním koutem, jakožto i v patře. Dva dvoulůžkové pokoje v přízemí mají společné sociální zařízení, ostatní pokoje mají sociální zařízení v blízkosti pokojů na chodbě. Koupelna je společná pro všechny pokoje s vybavením pro imobilní uživatele. První patro je rozděleno do dvou traktů. Každý trakt obývá 9 uživatelů. Sociální zařízení a koupelny jsou na každém traktu v blízkosti pokojů na chodbě.

Dalším objektem je třípodlažní budova **Domov U Zvonku**. Přízemí a 1. patro tohoto objektu obývá celkem 28 uživatelů s možností ubytování v jednom jednolůžkovém, 12 dvoulůžkových a jednom třílůžkovém pokoji. Soc. zařízení je společné vždy pro dva pokoje, koupelny jsou na chodbě v blízkosti pokojů a jsou vybaveny zařízením pro imobilní uživatele. Z každého pokoje je umožněn vstup na společný balkon. Třetí patro tvoří prádelenský komplex a místnost pro švadlenu.

V obou objektech se v přízemí nachází výdejna stravy, do které se dováží strava pro uživatele z centrální kuchyně. Objekty jsou bezbariérové a zajištěny výtahem.

Třetí část tvoří **6 domků** rodinného typu (Domky u Lesa (A3, A5) a Domky Pod Lysou (B1, B2, B3, B4)). Čtyři domky jsou zařízeny pro osm uživatelů a dva pro šest uživatelů. Bydlí zde

celkem 44 klientů. Všechny domky jsou vybaveny soc. zařízením, koupenou, kuchyňkou, jídelnou, obývacím pokojem a součástí domků jsou malé terasy s posezením.

Pobytová služba pro domovy se zvláštním režimem

Tato služba je poskytována v dvoupodlažním objektu s celkovou kapacitou 27 míst. Uživatelé mají možnost bydlení ve 14 dvoulůžkových a 13 jednolůžkových pokojích. Celý objekt je rozdělen do 4 traktů. Každý trakt má svou koupelnu a sociální zřízení. Jeden pokoj je vybaven koupelnou a sociálním zařízením. V každém traktu je k dispozici společenská místnost. V přízemí je umístěna výdejna stravy s jídelnou a venkovní terasou s pergolou.

Pobytová služba chráněné bydlení

Chráněné bydlení je poskytováno ve 4 domcích rodinného typu, v nich žije celkem 19 uživatelů v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích. Dva domky jsou zařízeny pro 6 uživatelů, jeden domek pro 4 uživatele a jeden domek pro 3 uživatele. Uživatelům je poskytována 24 hodinová podpora personálu. Každý domek je vybaven vlastním sociálním zařízením, koupelnou, kuchyňkou, jídelnou a obývacím pokojem. Strava je zde zajišťována individuálně dle potřeb uživatelů. V koupelnách jsou umístěny pračky pro praní osobního prádla. Součástí domků je malá terasa s posezením.

Ambulantní služba sociálně terapeutické dílny

Ambulantní služba je poskytována ve dvoupodlažním objektu v areálu organizace. Dílny jsou rozděleny na několik pracovních částí: dílna na výrobu svíček, výtvarná dílna, košíkářská dílna, šicí dílna, keramická dílna, dílna na výrobu mýdel. Budova je vybavena sociálním zařízením v přízemí i v patře, kuchyňkou, skladem materiálu a kanceláří vedoucí sociálních terapeutických dílen. Součástí objektu jsou 2 třídy detašovaného pracoviště Střední školy, Základní školy a Mateřská školy, Pionýrů 2069, Frýdek-Místek a PC učebna.

Veškeré praní prádla uživatelům je zajištěno v prádelně organizace. Uživatelé mohou využívat přilehlé terasy a zahrady s lavičkami a houpáčkou, víceúčelový sál, rehabilitační a multifunkční centrum, v rámci aktivizace sociálně terapeutické dílny.

Pobytová služba domov pro osoby se zdravotním postižením - Domov Anenská

Domov Anenská je dvoupodlažní budova na ulici J. Lohrera č. 779. Areál domova je rozdělen do tří vzájemně propojených objektů. Kapacita objektu je 38 míst.

V přízemí hlavního objektu je umístěna tělocvična, koupelna, která sloužila pro masáže, elektro a vodoléčbu. Dále se zde nachází ošetrovna, šatny, sklady, hygienické zázemí, kuchyňka, klubovna pro uživatele vybavená počítačem. V 2. patře hlavního objektu jsou umístěny pokoje se společným hygienickým zázemím, nácviková místnost „Svítání“ a obývací buňky s kuchyňským koutem a hygienickým zázemím. V objektu jsou tři společenské prostory, společné nácvikové místnosti, které jsou spojeny se společenskými místnostmi a přípravou stravy. Celý objekt je oplocen a v přilehlé zahradě se nachází sportovní hřiště a budova garáže.

Pobytová služba chráněné bydlení - Slunečný domov

Jedná se o byt ve výpůjčce na ulici Horymírova 2287, Frýdek-Místek, ve kterém bydlí 3 uživatelé. Byt se nachází v budově Správy silnic Moravskoslezského kraje. Uživatelé žijí ve dvou pokojích. Společné prostory tvoří kuchyň, obývací, WC, koupelna a prostorná chodba. Byt je umístěn v běžné občanské zástavbě s dobrou dopravní obslužností a možností využívání dalších služeb v okolí. [9]

3.4 Personální zajištění

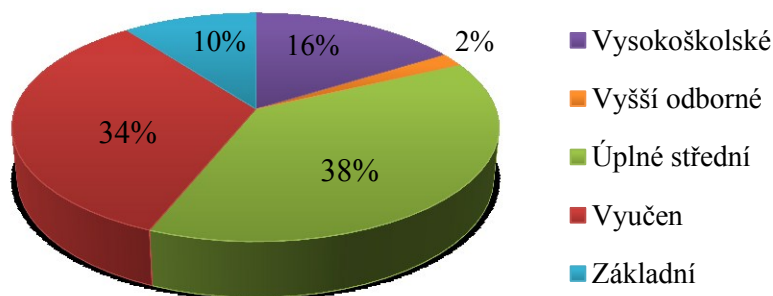
Statutárním orgánem je ředitelka organizace. V současné době je to Mgr. Anna Hamelová, která jedná jménem organizace samostatně. Jmenuje ji Rada krajského úřadu, kterému je také odpovědná za činnost organizace. Je povinna postupovat v souladu s platnými právními předpisy.

Vedení organizace tvoří management: ředitel, ekonom, vedoucí přímé péče a střední management: vedoucí zdrav. úseku, soc. pracovníce, referent majetkových práv a vedoucí jednotlivých Domovů.

Celkem v organizaci ke dni 31. 12. 2012 pracuje 156 zaměstnanců, což je o 10 lidí méně než v předcházejícím roce. Nejvíce zaměstnanců je v oblasti sociálních služeb s počtem

100 pracovníků. Další zaměstnanci pracují jako zdravotničtí pracovníci (10 zaměstnanců), sociální pracovníci (7 zaměstnanců), THP (ředitelé, ekonomové, účetní apod. s počtem 12 zaměstnanců) a ostatní zaměstnanci (např. údržbáři, uklízečky, pradleny apod. v počtu 26 zaměstnanců).

Graf č. 3.1 Dosažené vzdělání

Zdroj: Závěrečná zpráva rok 2012, vlastní zpracování

U zaměstnanců v organizaci má největší výskyt úplné střední vzdělání s počtem 59 zaměstnanců. Dále v pořadí je střední vzdělání s vyučením listem, které má 52 pracovníků a následuje 25 zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním. Základního vzdělání dosahuje 16 pracovníků a vyššího odborného jen 3 pracovníci. [9]

3.5 Druhy poskytovaných služeb

Náš svět poskytuje 3 druhy pobytových služeb. Jedná se o:

- domov pro osoby se zdravotním postižením,
- domov se zvláštním režimem,
- chráněné bydlení.

Čtvrtou službou je služba ambulantní - sociálně terapeutické dílny.

Domov pro osoby se zdravotním postižením

Místem pro poskytování této služby je Domov v Pržně, ale i ve Frýdku-Místku na ulici J. Lohrera.

Posláním domova je poskytovat celoroční pobyt lidem s mentálním a kombinovaným postižením s cílem vytvořit těmto osobám kvalitní podmínky zaručující jejich spokojenost. Dále podporovat jejich schopnosti a dovednosti vedoucí k samostatnosti za účelem začlenění do běžné společnosti.

V areálu Pržna je cílovou skupinou věková struktura od 11 let do 64 let, přičemž ve F-M až od 19 let věku.

Dílčí cíle:

- rozvoj a upevňování znalostí, dovedností, dosažení maximální samostatnosti uživatelů,
- podpora zájmů, koníčků, individuální rozvoj zájmové činnosti,
- podpora přátelských vazeb a partnerského soužití,
- podpora uživatelů v oblasti rozšíření znalostí a dovedností pro praktický život.

Domov se zvláštním režimem

V domově se zvláštním režimem je usilováno o zvyšování soběstačnosti a vytváření dobrých životních podmínek pro uživatele s chronickým duševním onemocněním a uživatele s mentálním postižením s poruchami chování.

Hlavním cílem služby je vytvoření podmínek pro soužití uživatelů tak, aby žili v co možná nejvyšší možné míře běžným způsobem života.

Dílčími cíli jsou pak:

- rozvoj a upevňování znalostí a dovedností, dosažení maximální samostatnosti,
- respektování práv a individuálních potřeb uživatelů,
- podpora přátelských vazeb,
- sebeuplatnění a seberealizace prostřednictvím terapií, volnočasových aktivit,
- vytváření podnětného prostředí.

Cílovou skupinou jsou osoby ve věku od 16 – 64 let s chronickým duševním onemocněním a osobám s mentálním postižením.

Chráněné bydlení

Chráněné bydlení má dvě místa poskytování služeb. Prvním místem je Pržno s kapacitou 22 míst a druhým pak je chráněné bydlení na ulici Horymírova ve F-M pro 3 uživatele.

Cílem této služby je podpora uživatele v soběstačnosti a nezávislosti s využitím svých vlastních schopností. Mezi další cíle chráněného bydlení můžeme považovat podporu uživatelů:

- ve zvládání každodenní péče o sebe sama,
- ve využívání veřejně dostupných služeb,
- v rozvoji pracovních návyků a dovedností,
- při plánování využití volného času a aktivit,
- v oblasti partnerského soužití a přátelských vazeb.

Služby jsou zaměřeny na osoby s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 18 – 64 let.

Sociálně terapeutické dílny

Sociálně terapeutické dílny byly registrovány 1. 3. 2010 s kapacitou 50 míst. Jsou poskytovány denní formou pobytu. Služba je určena zejména uživatelům s mentálním a kombinovaným postižením a uživatelům s chronickým duševním postižením ve věku od 16 – 64 let.

Posláním dílen je vytváření a upevňování základních pracovních návyků a dovedností, zvládání péče o svou osobu, rozvíjení schopností klienta v oblasti kognitivní, senzorické, motorické a sociální. Jedná se tedy o podporu uživatele v soběstačnosti a nezávislosti s využitím svých vlastních schopností.

Služba byla v roce 2011 poskytována v rámci projektu „Podpora a rozvoj služeb sociální prevence v Moravskoslezském kraji“ v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Realizátorem tohoto programu byla Slezská diakonie a Náš svět provozoval

službu jako subdodavatel. Projekt však byl ukončen k 31. 12. 2011, ale služba zůstala i nadále registrována.

Sociálně terapeutické dílny nabízejí možnost výběru z různých činností v oblasti šití, tvorbě svící, košíkářství, stolařství, výtvarné, keramické a zahradnické práce. Doplnkovými aktivitami v rámci dílny je muzikoterapie, počítačová učebna a biofeedback. [9]

3.6 Ceník služeb

Pro stanovení výši úhrad za poskytování stravy, ubytování, péči a fakultativní služby je organizací vypracována Směrnice č. 3, která je v souladu se zákonem o sociálních službách a vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Tato směrnice nabyla platnosti 1. března 2012.

Úhrada za stravu ve všech typech bydlení

Zařízení Náš svět poskytuje dospělým a dětem od 12-ti let tři typy stravy. A to stravu normální, dietní a diabetickou s různými režijními náklady.

Tab. 3.1 Denní úhrada za stravu (Kč)

	Snídaně	Přesnídávka	Oběd	Svačina	Večeře	Celkem
Strava normální	14,-	7,-	31,-	6,-	23,-	81,-
Režijní náklady	17,-	4,-	25,-	4,-	21,-	71,-
Celkem	31,-	11,-	56,-	10,-	44,-	152,-
Strava dietní	14,-	7,-	32,-	6,-	24,-	83,-
Režijní náklady	17,-	4,-	25,-	4,-	21,-	71,-
Celkem	31,-	11,-	57,-	10,-	45,-	154,-
Strava diabetická	14,-	7,-	33,-	7,-	25,-	86,-
Režijní náklady	17,-	4,-	25,-	4,-	21,-	71,-
Celkem	31,-	11,-	58,-	11,-	46,-	157,-

Zdroj: Směrnice 3 Ceník poskytovaných služeb

V Domově Anenská poskytují dospělým pouze stravu normální, která je ve své struktuře i ceně rozdílná.

Tab. 3.2 Denní úhrada za normální stravu ve F-M (Kč)

	Snídaně	Přesnídávka	Oběd	Svačina	Večeře	Celkem
Cena	17,-	6,-	40,-	9,-	28,-	100,-
Režijní náklady	8,-	2,-	22,-	3,-	13,-	48,-
Celkem	25,-	8,-	62,-	12,-	41,-	148,-

Zdroj: Ceník poskytovaných služeb

Úhrada za ubytování

Velikost poplatku za tuto službu se liší zejména podle dvou hledisek. Záleží na velikosti pokoje (jednolůžkový, dvoulůžkový a třílůžkový) a na jeho vybavenosti (soc. zařízení, kuchyňka, umyvadlo). Rozdíly v cenách však nejsou výrazné. Tato úhrada se nestanovuje nezaopatřenému dítěti.

Pržno:

jednolůžkový pokoj	170,- Kč,
dvoulůžkový pokoj	160,- Kč,
třílůžkový pokoj	150,- Kč.

Pobočka Frýdek-Místek:

jednolůžkový pokoj (s umyvadlem)	155,- (160,-) Kč,
dvoulůžkový pokoj (s umyvadlem)	150,- (155,-) Kč.

Bytová jednotka:

jednolůžkový pokoj (+ soc. zařízení a kuchyňka)	170,- Kč,
jednolůžkový pokoj (+ sociální zařízení)	160,- Kč,
jednolůžkový pokoj (+ soc. zařízení a společná kuchyňka na chodbě)	165,- Kč.

Chráněné bydlení se soc. zařízením a kuchyňkou:

jednolůžkový pokoj	115,- Kč,
dvoulůžkový pokoj	105,- Kč.

Úhrada za péči

V domově se zdravotním postižením a domově se zvláštním režimem se úhrada za péči stanovuje měsíčně ve výši přiznaného příspěvku u jednotlivých obyvatel.

V chráněném bydlení je to 60,- Kč za hodinu podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů dle § 10, odst. 2, písm. a) vyhlášky 505/2006 Sb.

Úhrada za poskytované fakultativní služby

Využití telefonního spojení na zjištění kontaktů dle potřeb uživatelů se vyúčtovává dle daného operátora.

Kopírování či tisk formátu A4 je v ceně 2,- Kč za 1 ks.

Provádění úprav a oprav oděvů jako např. zkracování, výměna zipu a jiné úpravy se cení dle použitého materiálu. Netýká se přišívání knoflíků a jiných drobných oprav, které dělají pracovníci PSS na jednotlivých domovech.

Doprava automobilem organizace (např. nákupy, které nejsou spojeny se základní činností tj. nadstandartního charakteru) jsou účtovány dle Směrnice č. 2 – Sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, dle druhu použitého vozidla a průměrné spotřeby dle typu vozidla. K vyúčtování se předkládá kopie záznamu o provozu vozidla a jmenný seznam uživatelů využívající tuto službu. Uživatelé služeb pobírající příspěvek na péči III. a IV. stupně mají dopravu automobilem bez poplatků.

Za použití vlastních elektrospotřebičů na pokoji se za 1 měsíc hradí 20,- Kč u jednoho kusu a u 2 a více je to pak 40,- Kč.

Dále jsou nabízeny služby rehabilitací bez doporučení lékaře:

- perličková koupel	40,- / 20 min,
- lawaterm	20,- / 20 min,
- individuální tělocvik	30,- / 30 min,
- rotoped	10,- / 10 min,

- elektroterapie 30,- / 20 min,
- magnetoterapie 30,- / 20 min,
- klasická masáž zad 50,- / 20 min,
- vířivka – ruce či nohy 40,- / 20 min,
- bazén 40,- / 30 min.

Úhradu za poskytnuté služby prostřednictvím 3 osoby si uživatelé hradí z vlastních finanční prostředků dle zákona o soc. službách. Nezaopatřené děti v domově pro osoby se zdravotním postižením jsou od těchto poplatků osvobozeny a služby jsou jim poskytnuty zdarma. Jde například o služby kadeřnické, holičské a pedikérské, ekologické likvidace spotřebičů, pravidelné revize elektrospotřebičů apod.

Žádný z uživatelů není osvobozen od koncesionářských poplatků za rozhlas (45,- Kč) a televizi (135,- Kč) dle zákona 348/2005 Sb., ve znění pozdějších změn. Tento poplatek platí uživatel, který vlastní svůj televizor či rozhlasový přijímač Českému rozhlasu anebo České televizi. [12]

3.7 Hospodaření organizace v letech 2009 - 2011

V této části práce se soustředíme na jednotlivé výnosy a náklady, dotace a fondy organizace. To vše za období tří let 2009 – 2011.

Rok 2009

V roce 2009 musela příspěvková organizace Náš svět pružně reagovat na události, které vznikly jak na celostátní úrovni, tak i na úrovni Moravskoslezského kraje. Legislativa ČR stále pokulhává nebo vůbec neobsahuje řešení mnohých případů a situací z každodenní praxe zařízení sociálních služeb.

Nosným programem roku 2009 byl, je a dále bude transformace poskytovaných pobytových sociálních služeb. Za období roku 2009 došlo ke zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb. Jako příklad můžeme uvést chráněné bydlení – Slunečný domov ve Frýdku-Místku, kde koordináční pracovníci docházeli již jen na dvě hodiny jednou týdně. Snahou v tomto

roce bylo přestěhovat obyvatele do vlastních bytů, ale nejednotnost postupů samosprávy a rozdílné priority i přes komunitní plánování, nedovolily toto uskutečnit.

V oblasti zajišťování finančních prostředků z EU fondů narazila organizace na problém s přebytečnou administrativou ČR a bohužel na neřešitelný požadavek finanční spoluúčasti na podaném projektu. Byla proto nucena využít skromnějších možností spolupráce jako např. Nadace OKD, Plzeňský prazdroj atd.

Ke dni 31. 12. 2009 bylo zaměstnáno 163 osob a organizací poskytované služby využívalo 203 klientů.

Tab. 3.3 Výnosy a náklady v roce 2009 (tis. Kč)

	Hlavní činnost	Dopl. činnost		Hlavní činnost	Dopl. činnost
Výnosy celkem	65 886	72	Náklady celkem	65 230	58
Výnosy z činnosti	36 135	72	Náklady z činnosti	65 226	58
Z prodeje služeb	33 811	72	Spotřeba mat.	6 565	30
Zúčtování fondů	1 989		Spotřeba energie	5 337	14
Ostatní výnosy	335		Opravy a udržování	939	
Finanční	12		Cestovné	49	
Úroky	12		Reprezentace	6	
			Ostatní služby	4 632	14
			Mzdové náklady	30 207	
			Zákonné soc. pojištění	9 586	
Příspěvky a dotace na provoz	29 739		Zákonné soc. náklady	663	
Ze st. rozpočtu	29 638		Jiné soc. náklady	260	
Z rozpočtu ÚSC	85		Jiné daně a poplatky	1	
Z rozpočtu st. fondů	16		Odpis pohledávky	1	
			Jiné ostatní náklady	682	
			Odpisy dlouh. majetku	6 298	
			Finanční náklady	4	
			Úroky	4	

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty 2009, vlastní zpracování

Celkové výnosy dosahovaly v roce 2009 výše **65 958 tis. Kč**, z hlavní činnosti 65 886 tis. Kč a z doplňkové činnosti 72 tis. Kč.

Největší výnosovou položkou byly výnosy z činnosti dosahující výše 36 135 tis. Kč z hlavní činnosti a 72 tis. Kč z dopl. činnosti. Nejvyšší částku však v této položce představovaly

výnosy z prodeje 33 883 tis. Kč, které tvořily až 51,37 % veškerých výnosů. Druhou početnou výnosovou položkou byly příspěvky a dotace na provoz ve výši 29 739 tis. Kč. Ze státního rozpočtu byly poskytnuty ve výši 29 638 tis. Kč, což představovalo 44,93% veškerých příjmů organizace. Z rozpočtu územních samosprávných celků to byla dotace ve výši 85 tis. Kč a z rozpočtu státních fondů 16 tis. Kč. Tři procenta výnosové části tvoří užití fondů ve výši 1 989 tis. Kč.

Celkové náklady v tomto roce byly **65 288 tis. Kč**, 65 230 tis. Kč z hlavní činnosti a 58 tis. Kč z doplňkové činnosti.

Největší nákladovou částkou 30 207 tis. Kč byly mzdové náklady, které tvořily 46,3 % z celkových nákladů. Druhou největší nákladovou položkou, která se také týká osobních nákladů, bylo zákonné sociální pojištění ve výši 9 586 tis. Kč. Dalším vysokým nákladem byla spotřeba materiálu 6 565 tis. Kč a spotřeba energie 5 337 tis. Kč. Nemalou částku také představovaly náklady na odpisy dlouhodobého majetku v hodnotě 6 298 tis. Kč

Výsledek hospodaření za rok 2009 činil 656 tis. Kč z hlavní činnosti. Daň z příjmů dosahovala výše 670 tis. Kč. Výsledek hospodaření z hlavní činnosti tedy dosahoval záporných hodnot, a to – 14 tis. Kč. Doplňková činnost dosáhla výše 14 tis. Kč. Konečný **výsledek hospodaření** byl tedy **0 Kč**.

Tab. 3.4 VH po jednotlivých druzích soc. služeb k 31. 12. 2009 (tis. Kč)

Druh soc. služeb	Výnosy	Náklady	VH
Domov pro osoby se ZP	40 290	42 616	- 2 326
Odlehčovací služba	329	581	- 252
Domov se zvl. režimem	11 424	10 307	1 117
Chráněné bydlení	874	2 050	- 1 176
Domov pro osoby se ZP F-M	13 040	10 403	2 637

Zdroj: Výroční zpráva 2009

S ohledem na druh sociálních služeb je nejvíce výnosový Domov pro osoby se zdravotním postižením ve F-M a Domov se zvláštním režimem. Jejich výnosy převyšují náklady, a tedy na rozdíl od ostatních služeb jsou jejich výsledky hospodaření kladné. U Domova pro osoby zdravotním postižením ve F-M byl výsledek hospodaření 2 637 tis. Kč a u Domova se

zvláštním režimem 1 117 tis. Kč. Odlehčovací služba dosáhla záporného výsledku hospodaření ve výši 252 tis. Kč. Taktéž Chráněné bydlení bylo ztrátové s výsledkem hospodaření - 1 176 tis. Kč. Nejvíce ztrátový byl Domov pro osoby se zdravotním postižením v Pržně - 2 326 tis. Kč.

Organizace využila možnost poskytnutí dotace ze státního rozpočtu. Konkrétně se jedná o program s názvem „Program podpory A“. Tato podpora je určena pro poskytování sociálních služeb, které mají místní či regionální charakter, poskytovaných uživatelům služeb v souladu s místními či regionálními potřebami (dle § 101 zákona o sociálních službách). Je určena k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním soc. služeb. [13]

Tab. 3.5 Dotace MPSV na podporu soc. služeb v roce 2009 (tis. Kč)

Duh soc. služeb	Výše dotace
Domov pro osoby se ZP	15 640
Odlehčovací služba	225
Domov se zvl. režimem	6 300
Chráněné bydlení	334
Domov pro osoby se ZP F-M	6 570
Celkem	29 069

Zdroj: Výroční zpráva 2009

Organizaci byla uznána dotace v celkové výši 29 069 tis. Kč. Největší částka byla zajištěna pro Domov pro osoby se zdravotním postižením ve výši 15 640 tis. Kč. Domov pro osoby se zdravotní postižením ve F-M dostal dotaci v hodnotě 6 570 tis. Kč a přibližně stejně vysokou dotaci dostal Domov se zvláštním režimem 6 300 tis. Kč. Chráněnému bydlení byla přiznána dotace v částce 334 tis. Kč. Nejmenší dotaci byla přiznána Odlehčovací službě 225 tis. Kč, která v tomto roce byla zrušena.

V tomto roce organizace přijala také drobné finanční dary v hodnotě 147 tis. Kč a věcné dary ve výši 49 tis. Kč. Tyto prostředky byly převedeny do rezervního fondu.

V průběhu roku byla zahájena investiční akce s názvem „Komponovaný parkový areál“, jehož realizací byla vytvořena parková úprava lesních, ovocných a okrasných dřevin včetně květinové výstavby. Tato akce byla financována z několika zdrojů: ze státních fondů

114 tis. Kč, ze státního rozpočtu 1 945 tis. Kč a z fondu reprodukce majetku 692 tis. Kč. Celkové prozatímní náklady byly stanoveny ve výši 2 751 tis. Kč.

Organizace na základně zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zřizuje čtyři fondy: Investiční fond, Fond kulturních a sociálních potřeb, Rezervní fond a Fond odměn.

Investiční fond od počátečního stavu během roku narostl o 5 208 tis. Kč do výše 20 933 tis. Kč. Naopak Fond kulturních a soc. potřeb ke konci roku zaznamenal menší zůstatek než na svém počátku, kdy dosahoval výše 594 tis. Kč. Konečný stav dosáhl výše 284 tis. Kč. Taktéž Rezervní fond byl snížen o 1 350 tis. Kč. Zůstatek tohoto fondu byl v hodnotě 1 957 tis. Kč. Fond odměn byl z 310 tis. Kč snížen na 260 tis. Kč.

Rok 2010

Světová hospodářská krize v roce 2010 nijak neohrozila organizaci v oblasti sociálních služeb, i nadále vykazuje dobré výsledky v ekonomických ukazatelích hospodaření.

V tomto roce byl úspěšně dokončen projekt „Komponovaný parkový areál Náš svět“. Dále byla zahájena generální oprava střech v celém areálu organizace, která probíhala až do roku 2012.

Počet personálu k poslednímu dni roku 2010 činil 167 zaměstnanců a počet klientů 196 osob.

Nejprve se zaměříme na **výnosy** organizace, které v roce 2010 celkově dosahovaly **71 318 tis. Kč**, tj. z hlavní činnosti 71 237 tis. Kč a z doplňkové činnosti 81 tis. Kč. Největším výnosem se staly výnosy z činnosti ve výši 39 880 tis. Kč, které byly převážně tvořeny z prodeje služeb v hodnotě 38 819 tis. Kč. Tento výnos zaobíral 54,43 % z celkových výnosů. Další výnosovou položkou byly výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky. Ty dosahovaly výše 34 422 tis. Kč, které můžeme rozdělit dle poskytovatele. Největší prostředky organizace získala z územních samosprávných celků ve výši 30 718 tis. Kč (43,07% z celkových výnosů), ze státního rozpočtu bylo poskytnuto 698 tis. Kč a ze státních fondů 6 tis. Kč.

Náklady v tomto roce dosáhly do celkové výše **70 453 tis. Kč**, tj. 70 401 tis. Kč z hlavní činnosti a 52 tis. Kč z doplňkové činnosti. Většina nákladů je vynaložena na činnost organizace, konkrétně 70 369 tis. Kč na hlavní činnost a 52 tis. Kč na vedlejší činnost. Největší nákladovou položkou jsou mzdy ve výši 33 309 tis. Kč (47,3%), s tím související zákonné sociální pojištění 11 311 tis. Kč (16,1%), dále 7 577 tis. Kč na spotřebu materiálu (10,8%) a 6278 tis. Kč na odpisy dlouhodobého majetku (8,9%).

Tab. 3.6 Výnosy a náklady v roce 2010 (tis. Kč.)

	Hlavní činnost	Dopl. činnost		Hlavní činnost	Dopl. činnost
Výnosy celkem	71 237	81	Náklady celkem	70 401	52
Výnosy z činnosti	39 799	81	Náklady z činnosti	70 369	52
Z prodeje vl. výrobků	71		Spotřeba mat.	7 551	26
Z prodeje služeb	38 757	62	Spotřeba energie	5 522	11
Z pronájmu		19	Opravy a udržování	674	
Čerpání fondů	613		Cestovné	77	
Ostatní	358		Náklady na reprezentaci	6	
Finanční	17		Ostatní služby	3 949	15
Úroky	17		Mzdové náklady	33 309	
			Zákonné soc. pojištění	11 311	
			Zákonné soc. náklady	711	
			Jiné soc. náklady	226	
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky	31 422		Jiné daně a poplatky	137	
ze státního rozpočtu	698		Jiné pokuty a penále	3	
z územ. samospr. celků	30 718		Manka a škody	176	
ze státních fondů	6		Odpisy dlouh. majetku	6 278	
			Ostatní náklady z činnosti	439	
			Finanční náklady	32	
			Ostatní	32	

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát 2010, vlastní zpracování

Výsledek hospodaření v tomto roce před zdaněním dosahoval 837 tis. Kč z hlavní činnosti. Daň z příjmů činila 866 tis. Kč. Výsledek hospodaření po zdanění z hlavní činnosti byl záporný ve výši 29 tis. Kč a z doplňkové činnosti dosáhl kladného výsledku 29 tis. Kč. **Konečný výsledek hospodaření byl tedy 0 Kč.**

Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky obsahují dotaci v rámci „Program podpory A“, ze které příspěvková organizace získala v roce 2010 celkovou dotaci v hodnotě

30 488 tis. Kč. Jak můžeme vidět v následující tabulce největší podíl ve výši 18 220 tis. Kč byl určen pro Domov pro osoby se zdravotním postižením v Pržně. Domov se zvláštním režimem dostal částku 5 800 tis. Kč, Domov pro osoby se zdravotním postižením ve F-M částku o 300 tis. Kč nižší. Nejmenší částku 968 tis. Kč získalo Chráněné bydlení.

Tab. 3.7 Dotace MPSV na podporu soc. služeb v roce 2010 (tis. Kč)

Druh	Výše
Domov pro osoby se ZP Pržno	18 220
Domov se zvláštním režimem	5 800
Chráněné bydlení	968
Domov pro osoby se ZP pobočka FM	5 500
Celkem	30 488

Zdroj: <http://iregistr.mpsv.cz/poskytovatel/detailposkytovatele/547>,
vlastní zpracování

V tomto roce byly organizaci kromě dotací na provoz dále poskytnuty systémové dotace na dlouhodobý majetek ze státního rozpočtu ve výši 2 062 tis. Kč a z rozpočtu státních fondů pak 121 tis. Kč.

Organizace během roku 2010 také hospodařila se svými fondy. Největší prostředky jsou soustředěny v **Investičním fondu**, který měl počáteční stav roku 2010 ve výši 20 933 tis. Kč. Fond byl celkově navýšen během roku o 8 461 tis. Kč. Toto navýšení bylo tvořeno částkou 6 278 tis. Kč v podobě odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, 2 062 tis. Kč byly poskytnuté dary a příspěvky od jiných subjektů a 121 tis. Kč tvořily investiční příspěvky ze státních fondů. Částka 3 311 tis. Kč byla použita na financování investičních potřeb. Konečný stav Investičního fondu činil 26 084 tis. Kč., tzn. o 5 151 tis. Kč více než na počátku roku.

Počáteční stav **Fondu kulturních a soc. potřeb** k 1. 1. 2010 byl ve výši 284 tis. Kč. Během roku byl navýšen o 647 tis. Kč, ale vznikla také potřeba čerpání z tohoto fondu ve výši 644 tis. Kč. Konkrétně na stravování částka 307 tis. Kč, na rekreaci 309 tis. Kč, 6 tis. Kč na kulturu, tělovýchovu a sport, a 42 tis. Kč bylo poskytnuto formou peněžních darů. Konečný stav fondu k 31. 12. 2010 byl 267 tis. Kč.

Rezervní fond na počátku roku 2010 začal hospodařit s částkou 1 957 tis. Kč, během roku byla suma navýšena peněžními neúčelovými dary o 431 tis. Kč. Částka 52 tis. Kč byla použita z fondu na úhradu zhoršeného výsledku hospodaření a 280 tis. Kč na ostatní činnost. Na konci roku byl stav fondu o 56 tis. Kč vyšší, tedy 2 056 tis. Kč.

Rok 2011

K 31. 12. 2011 bylo v organizaci zaměstnáno 167 pracovníků a soc. služby využívalo 183 uživatelů.

Tab. 3.8 Náklady a výnosy roku 2011 (tis. Kč)

	Hlavní činnost	Dopl. činnost		Hlavní činnost	Dopl. činnost
Náklady celkem	66 006	54	Výnosy celkem	66 533	70
Náklady z činnosti	65 949	54	Výnosy z činnosti	36 761	70
Mzdové náklady	31 018		Z prodeje služeb	35 235	26
Zákonné soc. pojištění	10 502		Čerpání fondů	1 205	
Spotřeba mat.	6 231	6	Ostatní	272	
Odpisy dl. majetku	6 050	23	Z prodeje vl. výrob.	49	
Spotřeba energie	5 094	21	Z pronájmu		44
Ostatní služby	3 633	4			
Opravy a udržování	1 189				
Manka a škody	900				
Jiné soc. náklady	383				
Ostatní náklady	383		Finanční výnosy		
Zákonné soc. náklady	380		Úroky	62	
Jiné daně a poplatky	137				
Cestovné	45		Výnosy z transferů		
Náklady na reprezentaci	4		Územních rozpočtů z transferů	29 710	
Finanční náklady					
Ostatní	57				

Zdroj: Výkaz zisků a ztrát příspěvkové organizace 2011, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrné, že **celkové výnosy** v roce 2011 činily **66 603 tis. Kč**, z hlavní činnosti 66 533 tis. Kč a z doplňkové činnosti 70 tis. Kč. Největší podíl, u obou činností zaobírají výnosy z činnosti ve výši 36 761 tis. Kč a 70 tis. Kč. Největší výnos v této

položce byl zaznamenán z prodeje služeb 35 2361 tis. Kč (53 % z celkových výnosů) a z čerpání fondů 1 205 tis. Kč. Druhou největší výnosovou položkou byly výnosy z transferů, konkrétně z územních rozpočtů ve výši 29 710 tis. Kč. Představovaly téměř 45 % z celkových výnosů. A poslední výnosem byly finanční výnosy v hodnotě 62 tis. Kč z úroků.

Celkové náklady v tomto roce představovaly celkovou částku **66 060 tis. Kč**, z hlavní činnosti 66 006 tis. Kč a z doplňkové činnosti 54 tis. Kč. Nejvyšší podíl nákladů připadl na náklady z činnosti celkovou částkou 66 003 tis. Kč. Z těchto nákladů připadla největší položka 31 018 tis. Kč na mzdové náklady, která tvoří 47 % celkových nákladů. Dále částka 10 502 tis. Kč na zákonné soc. pojištění (16% z celkových nákladů), částka 6 231 tis. Kč na spotřebu materiálu (9,5 % z celkových nákladů), 6 073 tis. Kč na odpisy dlouhodobého majetku (9% z celkových nákladů). Další nákladovou položkou byly finanční náklady ve výši 57 tis. Kč.

Výsledek hospodaření za rok 2011 byl před zdaněním 527 tis. Kč z hlavní činnosti. Daň z příjmu tvořila 448 tis. Kč. Po zdanění výsledek hospodaření představoval z hlavní činnosti 79 tis. Kč. Z doplňkové činnosti činil výsledek hospodaření 16 tis. Kč.

Tab. 3.9 VH po jednotlivých druzích soc. služeb (tis. Kč po zdanění)

Druh soc. služeb	Náklady	Výnosy	VH
Domov pro osoby se ZP	35 117	37 858	2 741
Domov se zvl. režimem	10 500	9 826	- 674
Chráněné bydlení	6 253	4 240	- 2 013
Domov pro osoby se ZP F-M	10 104	9 958	- 146
Soc. terapeutické dílny	4 536	4721	184
Celkem	66 508	66 603	92

Zdroj: Výroční zpráva 2011

V roce 2011 byl nejvíce výnosový Domov pro osoby se zdravotním postižením, jehož výsledek hospodaření byl 2 741 tis. Kč. Druhou a poslední výnosovou službou byly Sociálně terapeutické dílny, které dosáhly výsledku hospodaření 184 ti. Kč. Ostatní tři služby na konci roku měly záporný výsledek hospodaření. Domov pro osoby se zdravotním postižením ve F-M - 146 tis. Kč, Domov se zvláštním režimem - 674 tis. Kč a Chráněné bydlení

- 2 013 tis. Kč. Celkově za všechny druhy sociálních služeb byl dosažen kladný výsledek hospodaření 95 tis. Kč.

Přijaté dotace v roce 2011, kromě transferu územních samosprávných celků, na provoz činily 29 710 tis. Kč. Příspěvek na dlouhodobý majetek dosáhl výše 920 tis. Kč. Z rozpočtu územních samosprávných celků bylo poskytnuto 900 tis. Kč a z rozpočtu státních fondů 20 tis. Kč.

Tab. 3.10 Dotace MPSV na podporu soc. služeb v roce 2011 (tis. Kč)

Druh soc. služeb	Výše dotace
Domov pro osoby se ZP	15 763
Domov se zvláštním režimem	5 104
Chráněné bydlení	2 000
Domov pro osoby se ZP pobočka F-M	4 840
Celkem	27 707

Zdroj: Výroční zpráva 2011

Dotace ve výše uvedené tabulce byly poskytnuty ze státního rozpočtu v rámci Programu podpory A. Organizace získala celkově na podporu soc. služeb 27 707 tis. Kč. Největší částkou byl podpořen Domov pro osoby se zdravotním postižením ve výši 15 763 tis. Kč a naopak nejmenší částkou chráněné bydlení 2 000 tis. Kč

Počáteční stav Fondu **kulturních a sociálních potřeb** k 1. lednu 2011 činil 267 tis. Kč. Během roku fond navýšil o 311 tis. Kč, avšak byla využita částka ve výši 422 tis. Kč. Konkrétně 283 tis. Kč na stravování, 79 tis. Kč na kulturu, tělovýchovu a sport, 60 tis. Kč na poskytnutí peněžních darů. Konečný stav na konci roku 2011 byl ve výši 156 tis. Kč.

Fond odměn, oproti ostatním fondům, zůstal nezměněn, a to ve výši 236 tis. Kč.

Rezervní fond měl v tomto roce počáteční stav 2 056 tis. Kč. Během roku byl navýšen o 311 tis. Kč v podobě peněžních neúčelových darů. Z tohoto fondu se vyčerpalo 345 tis. Kč. Konečný stav byl na konci roku o 14 tis. Kč nižší než na svém počátku, tj. 2 041 tis. Kč.

Největším fondem je **Fond investiční** s počátečním stavem 26 084 tis. Kč. Fond byl během roku navýšen o celkovou částku 7 332 tis. Kč. Konkrétně se jedná o tvorbu ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku o 6 073 tis. Kč, o investiční dotace z rozpočtu zřizovatele v částce 900 tis. Kč., o investiční příspěvky ze státních fondů v hodnotě 20 tis. Kč a dary a příspěvky od jiných subjektů ve výši 339 tis. Kč. Z tohoto fondu bylo čerpáno 3 026 tis. Kč na financování investičních potřeb jako např. na pořízení pračky Primus, automobilu Volkswagen Caddy, serveru HP, elektrických zvedáků pro manipulaci s klienty. Konečný stav tedy činil o 4 306 tis. Kč více než na počátku roku, tj. 30 390 tis. Kč.

4. Zhodnocení hospodaření příspěvkové organizace Náš svět

V této praktické části práce vyhodnotíme na základě předchozí kapitoly konkrétní výnosy a náklady příspěvkové organizace Náš svět, a její celkové hospodaření v letech 2009 – 2011.

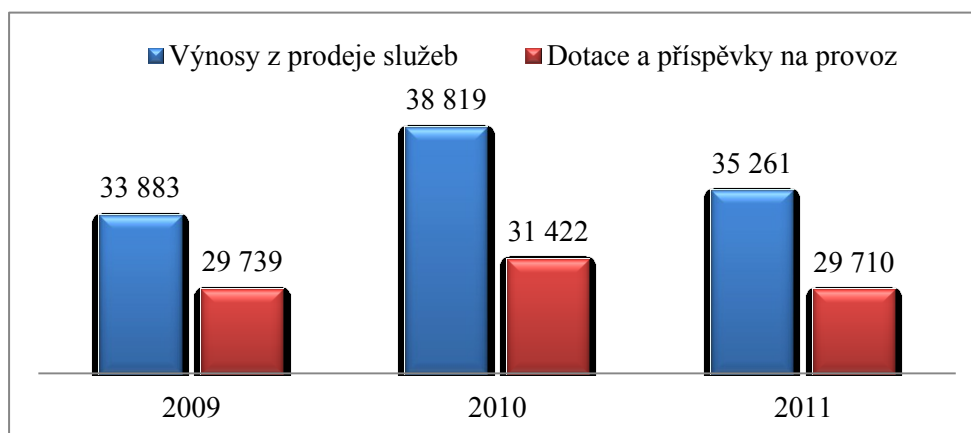
4.1 Výnosy

Výnosy organizace můžeme členit do tří položek, které jsou dále podrobněji rozčleněny. Jsou to výnosy z činnosti, finanční výnosy a příspěvky a dotace. Nejdůležitější a zároveň nejvíce výnosovou je položka výnosů z činnosti, ať už v hlavní či doplňkové činnosti. Průměrně se pohybují okolo 37 639 tis. Kč.

Nejvíce výnosové jsou pochopitelně poskytované soc. služby, které jsou hlavním předmětem činnosti organizace. V průběhu srovnávaných tří let tvořily průměrně 52,91 % z celkových výnosů. V následujícím grafu můžeme vidět, jak v roce 2010 výnos vzrostl o 4 936 tis. Kč a následně klesl o 3 558 tis. Kč. Příčinou jsou pohybující se počty klientů a ceny služeb.

Pro organizaci jsou důležité poskytnuté dotace a příspěvky na provoz ze státního rozpočtu, z rozpočtu územních samosprávných celků a z rozpočtu státních fondů. Tyto transfery tvoří nemalou část příjmů organizace. Z celkových výnosů organizace tvořily průměrně 44,58 %. Za sledované tři roky organizace již takto získala 90 871 tis. Kč. Tyto dotace na provoz nejsou však jediné, o které organizace žádá.

Graf 4.1 Dva největší výnosy v letech 2009 – 2011 (tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty 2009 – 2011, vlastní zpracování

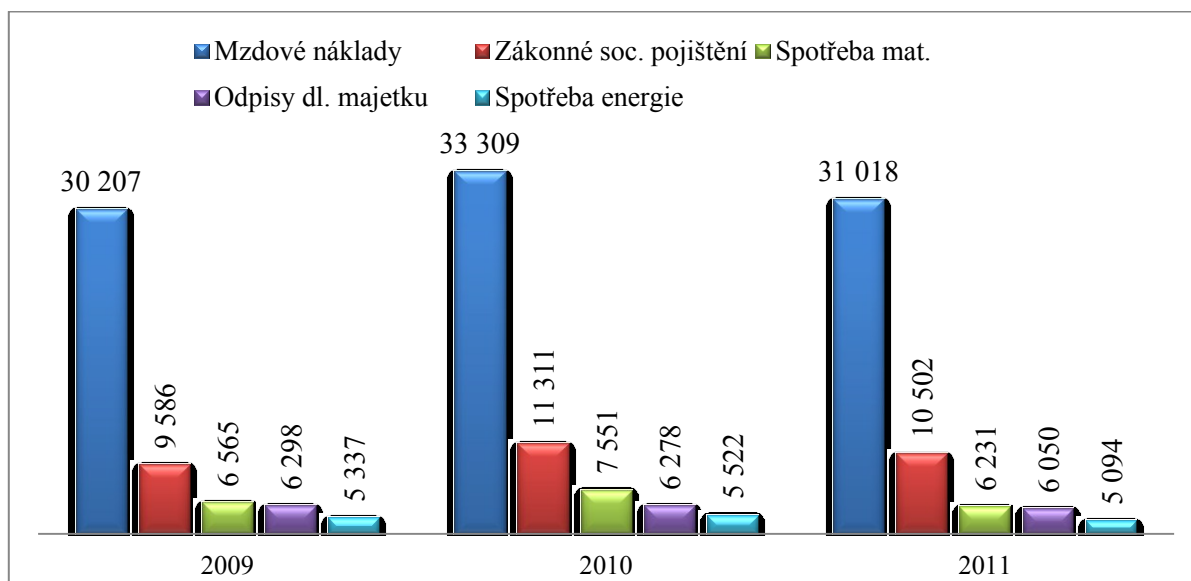
4.2 Náklady

Náklady organizace tvoří náklady z činnosti a finanční náklady. Náklady z činnosti tvoří téměř 99 % celkových nákladů a průměrně se pohybují ve výši 67 236 tis. Kč. Finanční náklady jsou tedy nepatrné.

Největší finanční zátěží jsou náklady spojené se zaměstnanci. Na mzdové náklady organizace vynaložila za sledované tři roky 94 534 tis. Kč, které průměrně tvoří 46,78 % z celkových nákladů. Položka zákonného sociálního pojištění průměrně tvoří 15,56 % z celkových nákladů. Celkově za tři roky dosáhla až do výše 31 399 tis. Kč. Každoročně organizace vynaložila průměrně 42 850 tis. Kč na náklady spojené se zaměstnanci.

Každoročně jsou také vynakládány velké částky na provoz celé organizace, které se odvíjejí od pohybujících se cen na trhu.

Graf 4.2 Pět největších nákladů v letech 2009 – 2011 (tis. Kč)

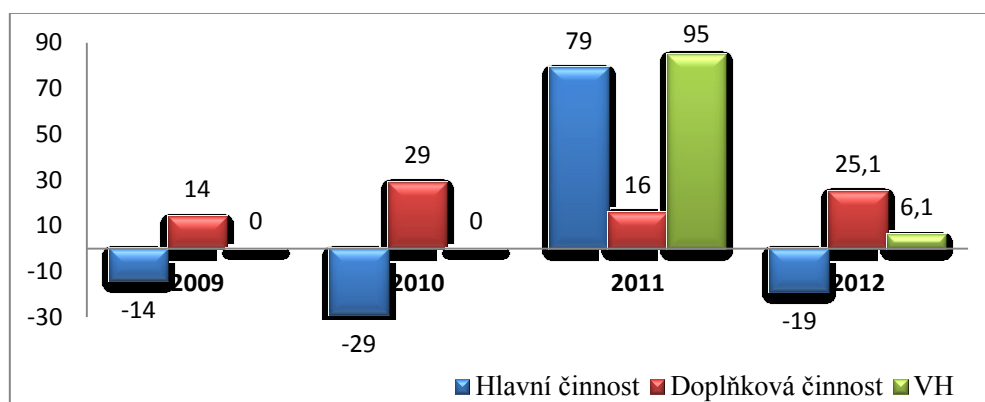
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty 2009 – 2011, vlastní zpracování

4.3 Výsledek hospodaření v letech 2009 - 2012

V letech 2009, 2010 i 2012 bylo v organizaci dosaženo záporného výsledku hospodaření z hlavní činnosti, pouze v roce 2011 byl tento výsledek kladný. Doplňková činnost v tomto časovém období čtyř let byla vždy kladná.

Z níže znázorněného grafu je patrné, že nejvyšší výsledek hospodaření byl dosažen v roce 2011. Výsledek hospodaření z hlavní činnosti byl 79 tis. Kč a z doplňkové činnosti 16 tis. Kč. Celkově tedy 95 tis. Kč. Kladný výsledek byl dosažen i v roce 2012, a to přes záporný výsledek hospodaření z hlavní činnosti ve výši 19 tis. Kč. V doplňkové činnosti výnosy převýšily náklady o 25,1 tis. Kč. Konečný výsledek byl tedy 6,1 tis. Kč. V roce 2009 a 2010 dosahovaly výsledky hospodaření 0 Kč.

Graf 4.3 Výsledek hospodaření v letech 2009 – 2012 (tis. Kč)

Zdroj: Závěrečná zpráva 2009 – 2012, vlastní zpracování

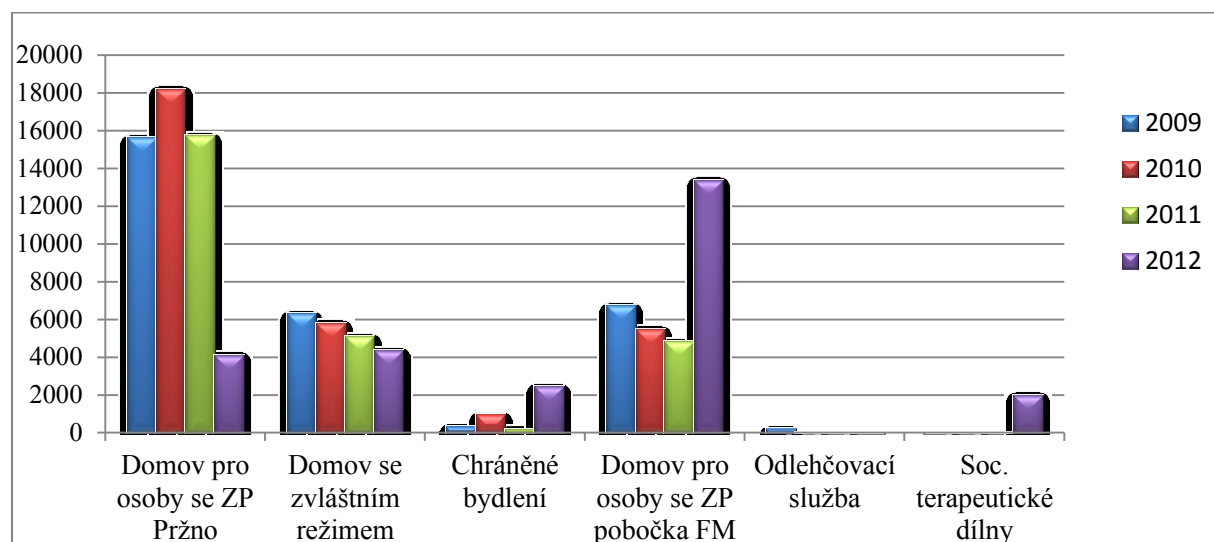
4.4 Dotace

Každý rok organizace žádá o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu na nutné náklady spojené s poskytováním sociálních služeb. Náš svět usiluje o „Program podpory A“, který je určen pro sociální služby s místním či regionálním charakterem. Celkově v rámci tohoto programu organizace za roky 2009 – 2012 získala 113 571 tis. Kč. V roce 2010 získala organizace největší částku, a to 30 488 tis. Kč.

V rámci tohoto programu byly konkrétním službám přiznány různé částky dotace. Největší částku za období 2009 – 2012 získal Domov pro osoby se zdravotním postižením v Przně. Částka se vyšplhala do výše 53 737 tis. Kč, přičemž největší dotace byla poskytnuta v roce 2010. Druhou nejvíce podporovaným byl Domov pro osoby se zdravotně postižením pobočka F-M. Tento domov za sledované čtyři roky získal 30 488 tis. Kč. Výše dotací od roku 2009 klesala, až v roce 2012 můžeme zaznamenat prudký nárůst financí. Oproti předcházejícímu roku je to nárůst o 8 558 tis. Kč. Nemalými částkami je podporován Domov se zvláštním

režimem, který je financován rok od roku méně. Doposud získal celkově 21 542 tis. Kč. Sociální služba Chráněné bydlení od roku 2009 získala celkově 3 958 tis. Kč. Největší podporu zaznamenala v roce 2012 2 456 tis. Kč. Odlehčovací službě byla v roce 2009 přiznána podpora v hodnotě 225 tis. Kč, poté byla zrušena. A od roku 2012 je přiznána dotace pro Sociálně terapeutické dílny, které získaly částku ve výši 2 000 tis. Kč.

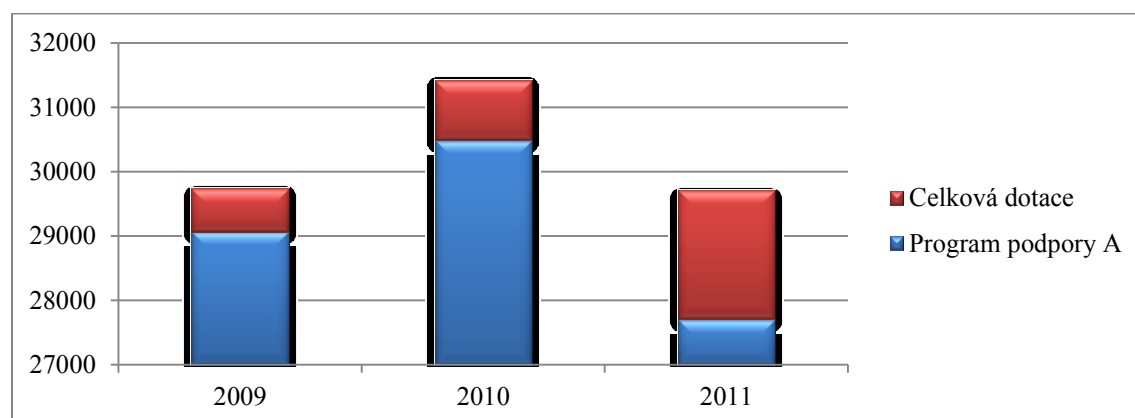
Graf 4.4 Dotace konkrétních soc. služeb (tis. Kč)

Zdroj: Závěrečná zpráva 2009 – 2012, vlastní zpracování

Kromě této dotace „Program podpory A“ organizace každoročně získává dotace a příspěvky na provoz a systémové dotace na dlouhodobý majetek.

Graf 4.5 Podíl Programu podpory A na celkových dotacích

Zdroj: Výkaz zisku a ztrát 2009 – 2011, Závěrečná zpráva 2009 – 2011, vlastní zpracování

Z předcházejícího grafu je patrné, že dotace na provoz kolísají. Organizace získává dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu územních samosprávných celků a z rozpočtů státních fondů. V roce 2009 příspěvek ze státního rozpočtu ve výši 29 638 tis. Kč a tvořil 99,6 % veškerých dotací. V následujících letech 2010 a 2011 převažovaly dotace a příspěvky z územních samosprávných celků. V roce 2010, kdy byly dotace nejvyšší, příspěvek z rozpočtu územního samosprávného celku zaobíral 97,76 %, což představovalo 30 718 tis. Kč a v roce 2011 to byla jediná poskytnutá dotace na provoz ve výši 29 710 tis. Kč. Provozní dotace z rozpočtu ze státních fondů v roce 2009 činila 16 tis. Kč a v roce 2010 pouze 6 tis. Kč.

5. Závěr

Stěžejním cílem mé bakalářské práce byla problematika financování neziskových organizací poskytující sociální služby. Tyto služby chápeme jako činnosti nebo soubory zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevenci sociálního vyloučení. Prostřednictvím těchto služeb je zajišťována především pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, ošetřování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a mnoho dalších.

Praktická část je věnována neziskové organizaci Náš svět, p. o. Podrobně jsem popsala areál v obci, kde se organizace nachází, a jí nabízené čtyři sociální služby. Jedná se o Domov pro osoby se zdravotním postižením, Domov se zvláštním režimem, Chráněné bydlení a Sociálně terapeutické dílny. Dále je porovnáno hospodaření organizace v průběhu let 2009 – 2011.

Zjistila jsem, že nejvíce výnosový je prodej soc. služeb, který tvoří průměrně necelých 53 % z celkových výnosů. Dále to jsou dotace a příspěvky na provoz tvořící necelých 45 % z celkových výnosů. Naopak největší zátěží organizace jsou výdaje na mzdy, které tvoří průměrně 47 % z celkových nákladů, dle počtu zaměstnanců.

Příspěvková organizace není založena za účelem dosažení zisku, ale měla by hospodařit tak, aby dosahovala alespoň vyrovnaného rozpočtu. To se organizaci daří, i když hlavní činnost organizace byla v letech 2009, 2010, 2012 ztrátová. Tato ztráta byla vyrovnána ziskem z doplňkové činnosti, popř. z rezervního fondu. Celkový výsledek hospodaření v letech 2009 a 2010 byl nulový. V dalších letech bylo dosaženo kladného výsledku hospodaření. V roce 2011 to bylo 95 tis. Kč a v roce 2012 6,1 tis. Kč.

Jelikož veškeré dotace tvoří necelých 45 % výnosů, má hypotéza, zda by mohla organizace hospodařit bez dotací s kladným výsledkem hospodaření, se tímto vyvrací.

Seznam použité literatury

- [1] Fakta: Neziskovky v ČR. Neziskovky.cz [online]. 2010 [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_540/fakta_neziskovky-v_co-to-je-neziskovy-sektor/
- [2] Neziskový sektor v ČR. Česká republika [online]. 2009 [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>
- [3] RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 10. akt.. vyd., Olomouc: Anag, 2009. 247 s. ISBN 9788072635382.
- [4] REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3.vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
- [5] Historická ročenka národních účtů 1990 - 2010: Sektor domácností. In: Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2013-01-04]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/kapitola/5013-12-n_2012-10
- [6] Management regionálního rozvoje na úrovni krajů a obcí s rozšířenou působností: Organizační složky a příspěvkové organizace. In: [online]. [cit. 2013-02-25]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/data/fileBank/a0a5aed0-d4d5-46fe-97a0-7f7cb761e5fb.pdf>
- [7] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. In: 128/2000. 2000. Dostupné z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-\(obecni-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-(obecni-zrizeni).html)
- [8] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích. In: 129/2000. 2000. Dostupné z: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/129-2000-sb-zakon-o-krajich-\(krajске-zrizeni\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/129-2000-sb-zakon-o-krajich-(krajске-zrizeni).html)
- [9] Výroční zpráva Našeho světa, p. o. za rok 2012. Pržno, 2012. Dostupné z: <http://www.centrumprzno.cz/zaverecna-zprava-za-rok-2012>

- [10] Náš svět, p. o.: O organizaci [online]. 2011 © [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.centrumprzno.cz/o-organizaci>
- [11] Výroční zpráva o činnosti a plnění úkolů p. o. kraje v odvětví sociálních věcí. Pržno, 2010. Dostupné z: <http://www.centrumprzno.cz/zaverecna-zprava-za-rok-2010>
- [12] NÁŠ SVĚT, p. o. Směrnice č. 3 Úhrady za poskytnutou stravu, ubytování, péči a fakultativní služby. Pržno, 22. 2. 2012.
- [13] Ministerstvo práce a soc. věcí: Dotace na poskytování soc. služeb. [online]. 2012 [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/740>

Seznam zkratek

atd.	a tak dále
např.	například
apod.	a podobně
č.	číslo
Sb.	sbírky
Obr.	obrázek
Tab.	tabulka
tzn.	to znamená
a. s.	akciová společnost
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
org.	organizace
tj.	to jest
popř.	popřípadě
VVŠ	veřejná vysoká škola
ČNB	Česká národní banka
tzv.	tak zvané
finan.	finančních
ČR	Česká republika
SF	státní fond
min.	minimálně
tis.	tisíc
Kč	korun českých
SF	státní fond
p. o.	příspěvková organizace
soc.	sociální

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2013

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1 Areál v obci Pržno